

1406.

На основу члана 32 став 3 Закона о заштити лица и имовине („Службени лист ЦГ“, број 1/14), Министарство унутрашњих послова донијело је

**ПРАВИЛНИК
О ПРОГРАМУ И НАЧИНУ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ВРШЕЊЕ
ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ**

Члан 1

Овим правилником прописују се програм и начин полагања стручног испита за вршење послова заштите лица и имовине које не обезбјеђује држава (у даљем тексту: заштита).

Члан 2

Изрази који се у овом правилнику користе за физичка лица у мушком роду подразумијевају исте изразе у женском роду.

Члан 3

Стручни испит за вршење послова заштите (у даљем тексту: стручни испит) полаже се према програму који садржи сљедеће предмете, и то за:

1) чувара:

- Правни аспекти заштите лица и имовине,
- Физичка заштита,
- Самоодбрана,
- Техничка средства за комуникацију, противпожарна заштита и заштита на раду,
- Основи комуникације, људских права и етике,
- Основи криминалистике,
- Основи прве помоћи;

2) заштитара лица и имовине:

- Правни аспекти заштите лица и имовине,
- Физичка заштита,
- Техничка средства за комуникацију, противпожарна заштита и заштита на раду,
- Обука у руковању наоружањем,
- Основи криминалистике,
- Основи комуникације, људских права и етике,
- Основи прве помоћи,
- Самоодбрана;

3) заштитара техничара:

- Правни аспекти заштите лица и имовине,
- Системи за контролу лица, возила и пртљага,
- Системи за успостављање и одржавање веза,
- Системи противпожарне и противпровалне заштите,
- Системи видео надзора,
- Основи комуникације, људских права и етике,
- Основи криминалистике;

4) пратиоца вриједности:

- Правни аспекти заштите лица и имовине,
- Обука у руковању наоружањем,
- Опрема, техничка средства, противпожарна заштита и заштита на раду,
- Организација и поступци заштите вриједности у транспорту,
- Основи прве помоћи,
- Самоодбрана,

- Основи комуникације, људских права и етике,
- Основи криминалистике;

5) тјелохранитеља:

- Правни аспекти заштите лица и имовине,

Заштита лица,

Самоодбрана,

Техничка средства за комуникацију, противпожарна заштита и заштита на раду,

Основи комуникације, људских права и етике,

Основи криминалистике,

Основи прве помоћи.

Програм из става 1 овог члана саставни је дио овог правилника (Прилог 1).

Члан 4

Стручни испит полаже се пред комисијом за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија), коју образује министар унутрашњих послова (у даљем тексту: министар).

Комисију чине предсједник и члановикоји се именују из реда службеника Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство), односно Управе полиције који посједују знања из одговарајућих области.

Изузетно одстава 2 овог члана, за члана Комисије може бити именовано и лице из реда истакнутих стручњака из одговарајуће области.

Рјешењем о образовању Комисије одређује се које ће предмете испитивати предсједник, а које чланови Комисије.

Стручне и административне послове за потребе Комисије обавља секретар, који је службеник Министарства и који се одређује рјешењем о формирању Комисије. Комисија доноси пословник о раду.

Члан 5

Предсједнику, члановима и секретару Комисије припада накнада за рад коју утврђује министар рјешењем.

Члан 6

Захтјев за полагање стручног испита кандидат подноси Министарству непосредно, путем поште или преко привредног друштва, правног лица или предузетника код кога је запослен.

Уз захтјев из става 1 овог члана доставља се овјерена копија сертификата о стручној оспособљености за вршење послова заштите.

Члан 7

Предсједник Комисије одређује датум, вријеме и мјесто полагања стручног испита.

О датуму, времену и мјесту полагања стручног испита секретар Комисије обавјештава кандидате, најкасније 15 дана прије почетка полагања стручног испита.

Члан 8

Трошкове полагања стручног испита сноси кандидат, односно привредно друштво, правно лице или предузетник код кога је кандидат запослен.

Висину трошкова полагања и начин њихове уплате, утврђује министар рјешењем.

Доказ о уплати трошкова полагања стручног испита, кандидат доставља Министарству десет дана прије дана одређеног за полагање стручног испита, а најкасније на дан полагања.

Члан 9

Прије почетка полагања стручног испита, секретар Комисије увидом у личну карту или другу јавну исправу из које се може утврдити идентитет, утврђује идентитет кандидата и упознаје га са правилима којих се мора придржавати током полагања стручног испита.

Члан 10

Стручни испит полаже се усмено.

Кандидат се оцјењује из сваког предмета посебно оцјеном „положио” или „није положио”.

Члан 11

Успјех кандидата на стручном испиту оцјењује се оцјеном „положио“ или „није положио“.

Предсједник Комисије јавно, у присуству свих чланова Комисије, саопштава кандидату оцјену успјеха на стручном испиту.

Кандидат који је на стручном испиту из два предмета добио оцјену „није положио“ има право да полаже поправни испит из тих предмета, у року који не може бити краћи од 30 дана од дана полагања стручног испита.

Члан 12

Предсједник Комисије може на захтјев кандидата, одложити полагање стручног испита или поновно полагање, због болести или других оправданих разлога.

Члан 13

О току полагања стручног испита секретар Комисије води записник.

Записник из става 1 овог члана садржи:

- датум, мјесто и час полагања стручног испита,
- састав Комисије,
- број пријављених кандидата,
- број кандидата који су приступили полагању,
- број кандидата који нијесу приступили полагању,
- број кандидата који су одложили полагање,
- име и презиме, датум и мјесто рођења кандидата,
- питања постављена кандидату,
- оцјену из појединих предмета,
- оцјену успјеха на стручном испиту,
- вријеме завршетка полагања.

Записник из става 1 овог члана потписују секретар и предсједник Комисије.

Члан 14

Кандидату који је положио стручни испит Министарство издаје увјерење.

Увјерење из става 1 овог члана, издаје се у року од осам дана од дана полагања стручног испита.

Увјерење из става 1 овог члана издаје се на обрасцу који је саставни дио овог правилника (Прилог 2).

Члан 15

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину оспособљавања, програму и начину полагања стручног испита за вршење послова заштите лица, имовине и добара („Службени лист РЦГ“, број 7/06 и „Службени лист ЦГ“, број 53/11).

Члан 16

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном листу Црне Горе”.

01 Број: 011/16-42936/3

Подгорица, 2. новембра 2016. godine

**Министар,
Горан Даниловић, с.р.**

ПРИЛОГ 1

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ

1. Правни аспекти заштите лица и имовине: појам и значај заштите, дјелатност и послови заштите, одобрења и дозволе за вршење послова заштите, овлашћења и дужности лица која врше послове физичке заштите, обавеза и начини организовања службе заштите, казнене одредбе у вршењу послова заштите, униформа и идентификациона ознака, појам и врсте кривичних дјела, основи који искључују постојање кривичних дјела, појам и елементи нужне одбране, појам и елементи крајње нужде, кривична дјела против имовине, кривична дјела против живота и тијела, кривична дјела против службене дужности, лишење слободе и задржавање лица затеченог у извршењу кривичног дјела, кривична пријава, појам и елементи прекршаја, прекршајни органи и прекршајне санкције, јавни ред и мир, јавно мјесто, прекршаји јавног реда и мира, прекршајна пријава, полицијски послови, овлашћења и дужности, полицијска овлашћења која не могу примјењивати лица која обављају послове заштите, сарадња лица која врше послове заштите са полицијом, појам јавних окупљања, организација и начин рада редарске службе, права, обавезе и дужности лица која обављају послове редара на јавним окупљањима, спортске приредбе, појам и субјекти, овлашћења и дужности редарске службе на спортским приредбама, међусобна сарадња редарске службе са другим службама ангажованим на спортским приредбама;

2. Физичка заштита: карактеристике чуvara и кодекс понашања, начини и методе угрожавања имовине и лица, врсте објеката и простора који се штите и организација заштите, осматрање, патролирање и контрола штићеног објекта и простора, контрола лица која улазе или излазе из штићеног објекта или простора и њихова евиденција, давање упозорења у случају неовлашћеног улаза или излаза, контрола уласка и изласка возила и предмета из штићеног простора и њихова евиденција, контрола и регулисање паркирања моторних возила у кругу и око штићеног објекта, односно његовој непосредној околини, заштита од оштећења или уништења објекта, уређаја, опреме, инсталације, превозних средстава као и њихове непосредне околине, заштита лица у заштићеном простору или објекту у случају нарушавања јавног реда и мира, поступак у случају спрјечавања приступа објекту, непозваним, непожељним и сумњивим лицима, поступак спрјечавања осматрања или снимања штићеног објекта или његове

непосредне околине, поступак спрјечавања диверзантско - терористичких и саботажних акција, уношење и употреба експлозива, запаљивих, радиоактивних и других опасних материја, поступак онемогућавања уграђивања, односно уношења у објекат прислушних средстава и уређаја, поступак заштите простора и лица од тајног или насилног упада, односно продирања у објекте или одређене просторије у њима, поступак спрјечавања крађе, односно отуђивања основних средстава, опреме, производа и других предмета из објекта и простора који штити, поступак спрјечавања нарушавања јавног реда и мира у простору, објекту заштите и у непосредној близини објекта;

3. Самоодбрана: одбрана од напада ножем, одбрана од убода ножем право, одбрана од убода ножем са стране (сјеча), одбрана од убода ножем одозго, избијање ножа из руку код већ извршеног убода, одбрана од напада ватреним оружјем, одбрана од напада ватреним оружјем кад је нападач у ставу за гађање, одбрана од напада ватреним оружјем кад је нападач ухватио штићену личност и држи је испред себе, одбрана од хватова, одбрана од хвата за руку, одбрана од хвата за ревер, одбрана од хвата за раме, употреба средстава принуде, употреба палице, употреба средстава за везивање, употреба хемијских средстава;

4. Техничка средства за комуникацију, противпожарна заштита и заштита на раду: врсте система и уређаја за успостављање и одржавање веза и њихов значај, принципи рада система и уређаја за успостављање и одржавање веза, циљ и значај противпожарне заштите, врсте и узроци настанка пожара, поступак у случају избијања пожара, опрема за личну заштиту од пожара, противпожарни апарати, средства и правила гашења различитих врста пожара, техничке мјере и мјере заштите од пожара, мјере и средства заштите на раду, мјере заштите животне средине и околине, појам и врсте елементарних непогода, мјере за спрјечавање последица усљед елементарних непогода;

5. Основи комуникације, људских права и етике: појам, елементи и врсте комуникације, вјештине комуникације, препреке у комуникацији и подстицаји ефективної комуникацији, врсте и узроци конфликта, начини рјешавања конфликта и спрјечавање ескалације конфликта, појам и карактеристике људских права, дозвољени случајеви ограничења људских права, категорије људских права, дискриминација, права осјетљивих група (права ЛГБТ популације, права малољетника, права жена);

6. Основи криминалистике: појам, начини и процедура прегледа лица, техничка средства за преглед лица, преглед пртљага, преглед превозних средстава, путника и пртљага, техничка средства за преглед превозних средстава, путника и пртљага, поступак са привремено одузетим предметима, општа тактичка правила приликом задржавања лица, појам, врсте и значај материјалних трагова, поступак заштите материјалних трагова на мјесту извршења кривичног дјела или прекршаја, мјере и радње за обезбјеђење мјеста извршења кривичног дјела, поступак приликом уочавања сумњивих предмета и проналажења експлозивних средстава, поступак у случају анонимне дојаве о подметању експлозивних направа, циљ и предмет уочавања безбједносно интересантних појава, мјере и радње у случају уочавања безбједносно интересантних појава;

7. Основи прве помоћи: принципи и средства за пружање прве помоћи, преглед и тријажа повријеђених лица, поремећаји свијести, постављање унесређеног у одговарајући положај, оживљавање у случају престанка дисања и рада срца, отклањање страног тијела из горњег дијела дисајних путева, облици крварења у односу на крвне судове (венско, артеријско, капиларно), облици крварења у односу на средину изливања крви (спољашње, унутрашње), начини заустављања крварења, појам и врсте повреда (повреда костију, зглобова, кичменог стуба, главе, грудног коша, трбуха и др.),

указивање прве помоћи код повреда, појам и врсте рана (стријелне и убодне ране), указивање прве помоћи код рана;

8. Обука у руковању наоружањем: исправе о оружју, држање ношење и преношење ватреног оружја, законски основ за употребу ватреног оружја, поступак приликом употребе ватреног оружја, опис, намјена и врсте ватреног оружја, врсте бојеве муниције, мјере безбједности приликом руковања ватреним оружјем, расклапање и склапање ватреног оружја, пуњење и пражњење ватреног оружја, застоји на оружју и начини отклањања, чување и одржавање ватреног оружја, правила гађања ватреним оружјем, извршење гађања ватреним оружјем;

9. Систем за контролу лица, возила и пртљага: метал детектори за контролу лица, метал детекторска врата, ручни метал - детектори, рендген уређаји, системи електронске заштите, системи електронске заштите артикала, систем за праћење возила, систем за праћење возила помоћу ГПС-а;

10. Системи за успостављање и одржавање веза: жичани систем веза, телефон, телефакс, бежични систем веза, мобилни телефон, систем радио веза и начин рада, симплексни начин рада, семи дуплексни начин рада, карактеристике система, принцип функционисања, могућности система, дуплексни начин рада, дигитални радио системи, карактеристике система, принцип функционисања, могућности система;

11. Системи противпожарне и противпровалне заштите: значај, функционисање и саставни дјелови система противпожарне заштите, централна противпожарна алармна јединица и њени дјелови, ручни јављачи пожара, важност и принцип рада, електронски детектори дима и отровних гасова, оптички противпожарни сензори, визуелна, аудитивна и комуникациона дојава код противпожарних система, противпожарни апарати и средства, управљање централним системом противпожарне заштите и провјера статуса система, значај, функционисање и саставни дјелови система противпровалне заштите, централна противпровална алармна јединица и њени дјелови, пир сензори, шок сензори и сензори лома стакла, начин рада и провјера исправности рада у систему, контакт сензори, магнетни сензори, аудио сензор и баријере, начин рада и провјера исправности рада у систему, статуси исправности и кварова система противпровалне заштите у реалном времену, визуелна, аудитивна и комуникациона дојава код противпровалних система, управљање централним системом противпровалне заштите;

12. Системи видео надзора: значај, функционисање и саставни дјелови система видео надзора, видео камере, квалитет, особине и карактеристике приликом рада, дигитални видео снимачи, особине и карактеристике приликом рада, монитори и њихове особине приликом рада, дигитална видео компресија, мултиплексинг и кодеци, птз системи и начин управљања камера, видео дистрибутери, конфигурација и управљање системом дигиталних видео снимача у реалном времену, преглед, пренос, чување и конверзија снимљеног видео материјала;

13. Опрема, техничка средства, противпожарна заштита и заштита на раду: опрема и материјално техничка средства у транспорту, блиндирано возило, појам и карактеристике, опрема за безбједно вршење послова заштите приликом транспорта вриједности, сигурносни кофер и систем техничке заштите, безбједносне кесе и вреће (платнене и пвц), противпожарна заштита, циљ и значај противпожарне заштите, врсте и узроци настанка пожара, поступак у случају избијања пожара, опрема за личну заштиту од пожара, противпожарни апарати, средстава и правила гашења различитих врста пожара, техничке мјере и мјере заштите од пожара, мјере и средства заштите на раду, мјере заштите животне средине и околине, заштита у случају елементарних непогода, појам и врсте елементарних непогода, мјере за спрјечавање посљедица усљед елементарних непогода;

14. Организација и поступци заштите вриједности у транспорту: начини и методе угрожавања транспорта вриједности, тактике и фазе напада, начини реаговања код напада транспорта вриједности, припрема за транспорт, припрема организације заштите вриједности у транспорту, овлашћења и обавезе пратиоца вриједности, начела за обављање послова заштите транспорта вриједности, план заштите вриједности у транспорту и припрема документације, заштита и транспорт вриједности, састав и распоред тима, опис послова и дужности, процедуре и управљање возилом за транспорт вриједности, употреба посебно дресираног пса приликом заштите и транспорта вриједности, радње - поступци приликом превоза и преноса вриједности, поступци једног или више лица приликом пријема и предаје вриједности: идентификација лица, поступак контроле исправности паковања, поступак преноса вриједности до возила за транспорт, поступак изношења вриједности из возила, поступак предаје, поступак приликом пратње преноса вриједности пјешнице, поступци у одређеним ванредним ситуацијама, поступак у случају крађе вриједносне пошиљке, поступак у случају квара на возилу, поступак у случају саобраћајне незгоде, поступак у случају кад је возило заустављено од стране полиције, поступак у случају напада на возило, поступак у случају заустављања возила из здравствених и других разлога, поступак у случају наиласка на препреку на путу;

15. Заштита лица: начини и методе угрожавања штићеног лица, фазе напада и начини реаговања, појам и циљеви савременог тероризма и начини реаговања, тактике и фазе напада терориста, карактеристике тјелохранитеља, професионални кодекс понашања тјелохранитеља, појављивање штићеног лица у јавност, негативни елементи појављивања штићеног лица у јавности, процјена безбједносне ситуације, мјере у циљу заштите штићеног лица, заштита штићеног лица у објекту, врсте објеката у којима борави или ће боравити штићено лице и њихове карактеристике, процјена безбједносне ситуације објекта и начин сачињавања плана заштите, начини заштите штићеног лица приликом уласка или изласка из објекта и кад се креће кроз објекат, алтернативни путеви за безбједну евакуацију штићеног лица из објекта, начини реаговања у одређеним ситуацијама кад се штићено лице налази у објектима, избор трасе пута, процјена безбједносне ситуације на правцу кретања штићеног лица, избор трасе пута (основне и резервне), опасности на траси пута, поступци рада у различитим ситуацијама на траси кретања, заштита штићеног лица у кретању, начини заштите штићеног лица приликом кретања пјешке, препознавање опасности и начин реаговања, начини заштите штићеног лица приликом кретања возилом и поступци у различитим ситуацијама, начини заштите штићеног лица приликом превоза јавним превозним средством, начини заштите штићеног лица приликом уласка или изласка из возила, извлачење штићеног лица, поступци извлачења штићеног лица у различитим ситуацијама угрожености (у случају напада, повређивања и др.).

ЦРНА ГОРА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

На основу члана 14 став 1 Правилника о програму и начину полагања стручног испита за вршење послова заштите (“Службени лист ЦГ”, број _____), Министарство унутрашњих послова издаје

УВЈЕРЕЊЕ
о положеном стручном испиту за вршење послова заштите за

_____

(име и презиме)

_____

рођен/а

_____

(дан, мјесец, година, мјесто и општина)

Полагао/ла је дана _____ пред Комисијом за полагање стручног испита за вршење послова заштите.

Комисија за полагање стручног испита за вршење послова заштите оцијенила је да је кандидат/киња положио/ла стручног испита за вршење послова заштите за _____.

Број: _____

МИНИСТАР

Датум: _____

_____